

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 293 / 2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α')
Συνεδρίαση της 23 - 11 - 2016

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευσταθία Τσαούση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/59870/0004/9-9-2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γεν. Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικ. Υποστήριξης/Αυτοτελής Δνση Ανθρωπίνου Δυναμικού και Οργάνωσης, Τμ. Α' Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Εκπαίδευσης.

Ερώτημα: Ερωτάται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994 (ως αντικαταστάθηκε με την διάταξη του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 3448/2006), και ειδικότερα η της επελεύσεως του θανάτου υπαλλήλου κατά και εξαιτίας της εκτελέσεως του υπηρεσιακού του καθήκοντος, προκειμένου να διοριστεί συγγενής του στο Δημόσιο.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Από το διδόμενο ιστορικό με το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου, που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

1. Ο Γ. Αν., ο οποίος γεννήθηκε το έτος 1981 και εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις στις 8-12-2005, με την από 13-4-2009 (αρ. πρωτ. 1040957/1511/21-4-2009) προς το Υπουργείο Οικονομικών αίτησή του ζήτησε να διοριστεί στο Υπουργείο Οικονομικών (κλάδο ΠΕ Πληροφορικής) βάσει των διατάξεων του άρθρου 18 του ν. 3448/2006, ως τέκνο του Εμμ. Αν., καθηγητή θεολόγου, ο οποίος υπηρετούσε στο 3^ο ΤΕΛ Χανίων και απεβίωσε στις 14-3-1998. Συνημμένως υπέβαλε αντίγραφο του πτυχίου του (ΕΚΠΑ), πιστοποιητικά γνώσης αγγλικής και γαλλικής γλώσσας, ληξιαρχική πράξη θανάτου του πατρός του, υπεύθυνη δήλωση περί αυτοδίκαιης και αμετάκλητης παραιτήσεώς του από οικονομικές απαιτήσεις έναντι του φορέα του θανόντος, καθώς και αναστολή του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος, πιστοποιητικό πλησιέστερων συγγενών και υπεύθυνες δηλώσεις αυτών περί παραιτήσεώς τους από το δικαίωμα διορισμού, καθώς και πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης του ιδίου.

2. Για την διακρίβωση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των συνθηκών θανάτου του πατρός του αιτούντος και των συνθηκών εκτελέσεως της υπηρεσίας του διενεργήθηκε Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Ε.Δ.Ε.) από τον Διευθυντή του 1^{ου} ΕΠΑΛ Χανίων Στ. Ζ., σύμφωνα δε με το πόρισμά της, στο οποίο δεν επισυνάπτονταν μαρτυρικές καταθέσεις και λοιπά στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, «... συνάγεται μετά βεβαιότητας το συμπέρασμα ότι ο Εμμ. Αν. απεβίωσε κατά την εκτέλεση του υπηρεσιακού του καθήκοντος και εξ αιτίας αυτού». Επί του σχεδίου αποφάσεως διορισμού του υποψηφίου, με επισημειωματική πράξη του Υπουργού Οικονομικών αναφέρεται, ότι από το ανωτέρω πόρισμα δεν προκύπτει ότι ο θάνατος είχε ως άμεση και μοναδική αιτία την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντος, ως απαιτεί ο νόμος, επιπλέον δε υποδείχθηκε η αναμονή αποφάσεως του ΣτΕ για την συνταγματικότητα της κρίσιμης διατάξεως (του άρθρου 14 παρ. 20 ν. 2266/1994). Ακολούθως με το υπ' αριθ. πρωτ. 2/32926/0004/14-5-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών ζητήθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων η «...διενέργεια συμπληρωματικής Ε.Δ.Ε., στην οποία θα τεκμηριώνονται επιστημονικά

με στοιχεία τα οποία θα επισυνάπτονται, οι συνθήκες θανάτου του εκλιπόντος καθώς και η άμεση και μοναδική σχέση τους με την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντός του».

3. Στο με αριθ. πρωτ. 1328/23-11-2015 πόρισμα της συμπληρωματικής ΕΔΕ, την οποία διενήργησε ο ίδιος εκπαιδευτικός (Στ. Ζ.), περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ότι :

Στον Εμμ. Αν., που εργαζόταν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση από το 1976 και υπηρετούσε κατά τον χρόνο του θανάτου του ως καθηγητής θεολόγος στο 3^ο ΤΕΛ Χανίων, ανατέθηκαν υπερωρίες την 07-03-1998, την 14-03-1998 και την 21-03-1998, προκειμένου να γίνει αναπλήρωση των χαμένων, λόγω καταλήψεων, διδακτικών ωρών με την λειτουργία του σχολείου για όλα τα Σάββατα του Μαρτίου του 1998. Το πρωί του Σαββάτου της 14-03-1998 (ημέρα κατά την οποία θα παρείχε επιπλέον εργασία υπερωριακά), ενώ ετοιμαζόταν να πάει στο σχολείο, ένιωσε δυσφορία και μετά από λίγο έχασε τις αισθήσεις του, ο δε κληθείς ιατρός πιστοποίησε τον θάνατό του από αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. Ο ψυχίατρος και θεράπων ιατρός του εκλιπόντος Στ. Δ. κατέθεσε ιατρική έκθεση, που αναφέρεται στα σοβαρά ψυχιατρικά προβλήματα που αντιμετώπιζε, συνδυάζοντας αυτά με την φύση της εργασίας του στο σχολείο και σε σχέση με τα καθήκοντα, που είχε αναλάβει σε αυτό, αφού επιπροσθέτως του καθαρά αμιγώς διδακτικού έργου είχε επωμισθεί τα τελευταία δύο έτη πριν το θάνατό του τη συμβουλευτική υποστήριξη των μαθητών του σχολείου, εντός αλλά και εκτός του ωραρίου λειτουργίας του. Συγκεκριμένα η ιατρική έκθεση αναφέρεται στην συμπτωματολογία ψυχοπάθειας και την κάλυψή της με φαρμακευτική αγωγή με τον συνδυασμό αγχολυτικών, αντικαταθλιπτικών και νευροληπτικών ή κατασταλτικών φαρμάκων. Συνδέει ταυτόχρονα τα προαναφερόμενα προβλήματα υγείας με την παρουσία του στο σχολείο, προσδιορίζοντάς την ως επιβαρυντικό παράγοντα, κυρίως λόγω του συμβουλευτικού ρόλου που είχε αναλάβει στο σχολείο προς τους μαθητές (εξωδιδακτικό καθήκον που του είχε ανατεθεί από το Σύλλογο Διδασκόντων του ΤΕΛ), επειδή είχε καλές σχέσεις με τους μαθητές. Τέλος, στην έκθεσή του ο ψυχίατρος αναφέρει ότι η βαρύτητα της καταστάσεώς του σε συνδυασμό με την κατάσταση συνεχούς έντασης που προφανέστατα βίωνε στο σχολικό χώρο, λόγω των καθηκόντων που είχε αναλάβει, ο ασθενής αποδιοργανώθηκε από πλευράς κάθε λειτουργίας του οργανισμού, φτάνοντας σε καρδιαγγειακά συμβάντα έως το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο το οποίο υπήρξε για αυτόν θανατηφόρο. Θεωρεί δε, ότι η μη έγκαιρη

απόσυρσή του από τον χώρο εργασίας επέφερε τη σοβαρή επιδείνωση της κατάστασής του. Ο υιός του εκλιπόντος (και αιτών τον διορισμό) Γ. Αν. κατέθεσε ότι δεν θυμάται να είχε ο πατέρας του προβλήματα υγείας παρά μόνον ψυχολογικά. Σύμφωνα, όμως, με την κατάθεση του ιατρού Γρ. Γ. (ο οποίος διαπίστωσε τον θάνατο, παρακολουθούσε δε τον εκλιπόντα από το έτος 1994) ο συγκεκριμένος καθηγητής υπέφερε και από χρόνια βρογχίτιδα, αποφρακτική πνευμονοπάθεια, σύνδρομο υπνικής άπνοιας, παχυσαρκίας και αρτηριακής υπέρτασας, θα μπορούσε δε να δοθεί από Υγειονομική Επιτροπή ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω και επομένως σύνταξη αναπηρίας. Η σωματική του υγεία επιδεινωνόταν από την προαναφερθείσα ψυχοφαρμακευτική αγωγή. Τα ψυχιατρικά φάρμακα μπορούν να οδηγήσουν σε βαθύτερες άπνοιες και κατά συνέπεια να προκαλέσουν αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο σε συνδυασμό με την ισχαιμική καρδιακή νόσο. Ο συνάδελφος του εκλιπόντος Γ. Μ. κατέθεσε ότι δεν είχε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα σε σχέση με το διδακτικό του έργο, η δε σχέση του με όλους ήταν άψογη. Αλλά και ο υποδιευθυντής του σχολείου (που υπηρετούσε ο καθηγητής) Β.Χ. κατέθεσε, ότι ο εκλιπών δεν αντιμετώπιζε κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα στο σχολείο, όλοι γνώριζαν ότι είχε πρόβλημα με την καρδιά του, αλλά ο ίδιος αν και γνώριζε το πρόβλημα δεν κατέβαλε προσπάθεια να αδυνατίσει ή να σταματήσει το κάπνισμα και να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους που επιβάρυναν την υγεία του.

4. Κατόπιν των ανωτέρω και συμπερασματικώς στο πόρισμα της διενεργηθείσης συμπληρωματικής ΕΔΕ αναφέρεται ότι : «.... διαπιστώνεται ότι η επιβαρυνόμενη κατάσταση της υγείας του εκλιπόντος, σε συνάρτηση με τα υπηρεσιακά και εξωδιδακτικά του καθήκοντα, λειτούργησαν καταλυτικά στην περαιτέρω επιδείνωση της υγείας του, με αποτέλεσμα τον αιφνίδιο θάνατό του, τεκμηριώνοντας την άμεση σχέση του με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα. Εξάγεται δια της παρούσης το ασφαλές συμπέρασμα ότι η υγεία του εκλιπόντος, η συσσωρευμένη κόπωση, το άγχος κατά την εργασία του και η συνολική του "εικόνα" όπως αυτή έχει περιγραφεί από τις καταθέσεις των μαρτύρων, οδήγησε στον θάνατο τον, έχοντας άμεση και μοναδική σχέση τα παραπάνω προαναφερθέντα με τον θάνατό του».

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5. Στο άρθρο 21 παρ. 1 του ισχύοντος **Συντάγματος** ορίζεται ότι :

«Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 14 (Σύστημα προσλήψεων στο δημόσιο τομέα/Εκταση εφαρμογής-τρόπος πρόσληψης) **παρ. 1 του ν. 2190/1994** «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης» (ΦΕΚ Α' 28) ορίζεται ότι :

«Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α).».

7. Τέλος, στις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994 «Έλεγχος δημόσιου τομέα - Μετατάξεις – Κατάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 218/13.12.1994), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 3448/2006** «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (ΦΕΚ Α' 57/15.3.2006) και ακολούθως διαμορφώθηκε με την προσθήκη του τελευταίου εδαφίου της με το **άρθρο 31 του ν. 3731/2008** «Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ Α' 263/23.12.2008) ορίζεται ότι :

«Όταν εργαζόμενος στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, με τον τρόπο που αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως αυτός ισχύει, αποβιώσει κατά και εξαιτίας της εκτέλεσης υπηρεσιακού του καθήκοντος, τότε δύναται ένα (1) μέλος της οικογένειας του θανόντος μέχρι πρώτου βαθμού συγγενείας με αυτόν, ή αδελφός ή αδελφή ή σύζυγός του να διορίζεται στο Δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα σε κενή οργανική θέση ανάλογη των προσόντων που διαθέτει ο διοριζόμενος. Η αίτηση διορισμού πρέπει να υποβληθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την ημερομηνία του θανάτου ή από τη συμπλήρωση του νόμιμου ορίου ηλικίας για διορισμό ή από την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων. Η αίτηση συνοδεύεται από αμετάκλητη δήλωση παραίτησης των λοιπών δικαιούχων από το δικαίωμα διορισμού και συνεπάγεται, από την ημερομηνία διορισμού, την αυτοδίκαιη και αμετάκλητη παραίτηση του

διοριζομένου από τις οικονομικές απαιτήσεις του έναντι του φορέα, στον οποίο παρείχε την εργασία του ή ήταν ασφαλισμένος ο θανών, καθώς και την αναστολή του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος. Ο διορισμός ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

8. Με την ρύθμιση του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994 (όπως ισχύει) και τον καθορισμό (υπό προϋποθέσεις) του δικαιούχου για τον κατ' εξαίρεση διορισμό του στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ο νομοθέτης απέβλεψε στην προστασία της οικογένειας του θανόντος προκειμένου να περιοριστούν οι οικονομικές συνέπειες, που έχει για την οικογένεια του υπαλλήλου η απώλειά του (ΝΣΚ 456/2006) και στην ηθική ανταμοιβή και αναγνώριση της προσφοράς του προσώπου, που έχασε τη ζωή του κατά την διάρκεια της εκτελέσεως της υπηρεσίας του και ένεκα αυτής έναντι των μελών της οικογενείας του (ΔΕφΑθ 55/2012). Η κρίσιμη διάταξη του νόμου για την κατ' εξαίρεση από την νομοθεσία περί ΑΣΕΠ δυνατότητα διορισμού στο Δημόσιο είναι συνταγματικώς ανεκτή και δεν αντίκειται στις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας (ΣτΕ 4002/2015, 4001/2015, 2931/2015).

9. Για τον, κατά τα ανωτέρω, διορισμό συγγενούς αποβιώσαντος απαιτείται ως βασική προϋπόθεση να υπάρχει «αιτιώδης σύνδεσμος» μεταξύ του θανάτου του υπαλλήλου και της εκτελέσεως του υπηρεσιακού του καθήκοντος. Ο αιτιώδης αυτός σύνδεσμος δεν υφίσταται όταν ο θάνατος επήλθε υπό συνθήκες και όρους, οι οποίοι είναι συνήθεις και σχετικοί με την συγκεκριμένη επαγγελματική απασχόληση, οφείλονται δε σε ενδογενείς παράγοντες του οργανισμού και ως εκ τούτου δεν έχει ως άμεση και μοναδική αιτία την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντος (ΝΣΚ 60/2008, 137/2007, 456/2006). Επίσης, δεν αποτελεί προϋπόθεση εφαρμογής της διατάξεως να έχει επέλθει ο θάνατος κατά την διάρκεια της εργασίας, αρκεί αποδεδειγμένα να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια προς την εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος (ΝΣΚ 407/2002) και να έχει ως άμεση και αποκλειστική αιτία αυτή καθ' εαυτή την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντος (ΝΣΚ 224/2007).

10. Περαιτέρω, για την διαπίστωση της υπαγωγής και εφαρμογής του πραγματικού της υποθέσεως στον συγκεκριμένο κανόνα δικαίου, ήτοι για να

σχηματιστεί ασφαλής κρίση περί της συνδρομής της διατάξεως, απαιτείται να προκύπτει από την σχετική Ε.Δ.Ε. πλήρης πεποίθηση για την αιτία του θανάτου, καθώς και η επιστημονική διαπίστωση ότι ο θάνατος του υπαλλήλου, κατά κύριο και αποφασιστικό λόγο, επήλθε εξ αιτίας της ασκήσεως των καθηκόντων του (ΝΣΚ 60/2008). Επομένως, η δεσμευτικότητα των πορισμάτων της διενεργηθείσης Ε.Δ.Ε. συνάπτεται με το κατά πόσον αυτή είναι προσηκόντως και επαρκώς αιτιολογημένη. Τούτο σαφώς σημαίνει, ότι το αρμόδιο για τον διορισμό διοικητικό όργανο δεν υποχρεούται να αποδεχθεί ακρίτως τις διαλαμβανόμενες στην Ε.Δ.Ε. διαπιστώσεις και κρίσεις του οργάνου που την διεξήγαγε, αλλά σταθμίζει τις περαιτέρω ενέργειές του, αφού προηγουμένως αξιολογήσει θετικά την πληρότητα της περιεχομένης αιτιολογίας, εάν δε έχει αντίθετη γνώμη αυτή θα πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς (ΝΣΚ 301/2009, 456/2007, 490/2002). Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που η Ε.Δ.Ε. διαλαμβάνει αντιφατική, αόριστη ή ενδοιαστική αιτιολογία και εν γένει διαπιστώσεις, οι οποίες καταφανώς, σύμφωνα με την κοινή πείρα και λογική, δεν δύνανται να θεωρηθούν πειστικές, κυρίως ως προς την θεμελίωση της αιτιώδους συναφείας μεταξύ του θανάτου του υπαλλήλου και της εκτελέσεως της υπηρεσίας του, τότε, ασφαλώς, το αρμόδιο διοικητικό όργανο δεν υποχρεούται να ενεργήσει με γνώμονα το πόρισμα της Ε.Δ.Ε., αλλά έχει την ευχέρεια να διατυπώσει αρνητική κρίση περί της συνδρομής των προϋποθέσεων απονομής του σχετικού ευεργετήματος (ΝΣΚ 224/2007, 456/2006, 479/2004). Αιτιώδης σύνδεσμος υπάρχει όταν ο θανών κατέβαλε υπέρμετρη προσπάθεια για να ανταποκριθεί στα ανατεθέντα σ' αυτόν καθήκοντα ή εκτέλεσε τα καθήκοντά του υπό ασυνήθεις και εξαιρετικές για την καθημερινή δραστηριότητα συνθήκες απασχολήσεως (ΔΕφΑΘ 95/2009). Η απαιτούμενη ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ του θανάτου του παθόντος από συγκεκριμένη κοινή ασθένεια και της εκτελέσεως διατεταγμένης υπηρεσίας, πρέπει να αιτιολογείται βάσει επιστημονικής τεκμηριώσεως της συναρτήσεως του θανάτου με την υπηρεσία του υπαλλήλου. Τυχόν συμπέρασμα της Ε.Δ.Ε. περί επελεύσεως του θανάτου του υπαλλήλου εξαιτίας της υπηρεσίας του δεν δεσμεύει τα αρμόδια όργανα για την διενέργεια του κρίσιμου διορισμού, εφόσον επιπλέον δεν αποδεικνύεται η απασχόλησή του με ιδιαιτέρως δυσμενείς και ασυνήθεις για την καθημερινή δραστηριότητα συνθήκες εργασίας (ΔΕφΑΘ 2005/2013, 1399/2013).

11. Ο εξαιρετικός χαρακτήρας των ερμηνευόμενων ευεργετικών διατάξεων δεν επιτρέπει την επεκτατική ερμηνεία τους, αλλ' αντιθέτως επιβάλλει την αυστηρή και χωρίς αποκλίσεις προσήλωση του ερμηνευτή στις νόμιμες προϋποθέσεις (ΝΣΚ

44/2009). Η συνδρομή ή μη της κρίσιμης προϋποθέσεως, της υπάρξεως αιτιώδους συναφείας μεταξύ του θανάτου και της εκτελέσεως του υπηρεσιακού καθήκοντος πρέπει να προκύπτει από την εκτίμηση του συνόλου των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, μόνη δε η επίκληση της συνδρομής ευσυνειδησίας και υπερβάλλοντος ζήλου του θανόντος υπαλλήλου κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων δεν είναι ικανή ούτε να εντάξει την υπόθεση στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994, ούτε να την αποκλείσει από αυτό (ΝΣΚ 343/2009). Στην υπό κρίση περίπτωση το πόρισμα της διενεργηθείσης Ε.Δ.Ε. (αρχικής και συμπληρωματικής) δεν αιτιολογείται πλήρως, καθόσον δεν υπάρχει επιστημονική τεκμηρίωση της συναρτήσεως του θανάτου με την υπηρεσία του υπαλλήλου, ενώ εξάλλου υπάρχουν αντιφάσεις ως προς την αποδοχή του άγχους λόγω του ζήλου του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ως μόνης αιτίας του θανάτου, καθώς και ότι ο εκλιπών υποχρεώθηκε να εργαστεί υπό εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες, ικανές να του προκαλέσουν την διαπιστωθείσα βλάβη της υγείας του (ΔΕφΑθ 196/2011, 95/2009). Συνεπώς το πόρισμα αυτό δεν δεσμεύει το αρμόδιο για τον επίμαχο διορισμό διοικητικό όργανο.

Απάντηση

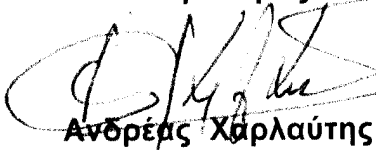
12. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α'), γνωμοδοτεί ομοφώνως ως εξής :

Στην προκείμενη περίπτωση δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994, καθόσον, βάσει του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. (τόσο της αρχικής, όσο και της συμπληρωματικής διενεργηθείσης) δεν αιτιολογείται πλήρως η ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ του θανάτου του υπαλλήλου και της εκτελέσεως του υπηρεσιακού του καθήκοντος κατά σχέση αιτίου – αιτιατού, η δε συνδρομή ή μη αυτής της προϋποθέσεως πρέπει να προκύπτει από την εκτίμηση του συνόλου των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως.

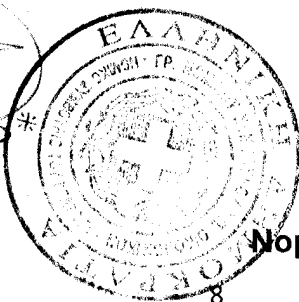
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 14 - 12 - 2016

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρηλαύτης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αδαμαντία Καπετανάκη

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους